

ประสิทธิผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคร่วมกับแรง
สนับสนุนทางสังคมในการป้องกันความดันโลหิตสูงในชายวัยกลางคน
เขตกรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ประสิทธิผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันความดันโลหิตสูงในชายวัยกลางคน เขตกรุงเทพมหานคร

THE EFFECTIVENESS OF THE APPLICATION OF THE PROTECTION MOTIVATION THEORY AND SOCIAL SUPPORT IN HYPERTENSION PREVENTION PROGRAM AMONG MIDDLE-AGED MEN IN BANGKOK METROPOLITAN

อภัสริน มะโน 5136391 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วันเพ็ญ แก้วปาน, ศ.ค. (บริหารสาธารณสุข),
อากาศพร เผ่าวัฒนา, Ph.D.(NURSING), ปาหนัน พิษขยิกัญญา, Ph.D.(NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันความดันโลหิตสูงในชายวัยกลางคน เขตกรุงเทพมหานคร โดยรูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นชายวัยกลางคน จำนวน 60 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งสุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คนและ กลุ่มเปรียบเทียบ 30 คน ระยะเวลาศึกษา 8 สัปดาห์ โดยกลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมการป้องกันความดันโลหิตสูงโดยเน้นเรื่องการควบคุมอาหารและการออกกำลังกาย การจัดกิจกรรม ประกอบด้วย การชมวีดิทัศน์ การบรรยาย การเรียนรู้จากบุคคลที่มีประสบการณ์ การสาธิต การฝึกทักษะด้านการควบคุมอาหารและการออกกำลังกาย ร่วมกับการได้รับแรงสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิดในครอบครัว รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผลในสัปดาห์ที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดลองด้วยสถิติ paired t-test, Independent t-test และ ANCOVA

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความสามารถ การรับรู้ประสิทธิผลของการปฏิบัติ และมีพฤติกรรมป้องกันความดันโลหิตสูง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .05$) และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล

ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันความดันโลหิตสูงแก่ชายวัยกลางคน โดยการจัดโปรแกรมการป้องกันความดันโลหิตสูงซึ่งควรเน้นการควบคุมอาหาร ส่งเสริมการออกกำลังกายและนำคู่มือบันทึกการปฏิบัติตนการป้องกันความดันโลหิตสูงในการประเมินพฤติกรรมเพื่อสร้างเสริมความตั้งใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันความดันโลหิตสูงที่เหมาะสมแก่ชายวัยกลางคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ความดันโลหิตสูง / ชายวัยกลางคน / ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรค

THE EFFECTIVENESS OF THE APPLICATION OF THE PROTECTION MOTIVATION THEORY AND SOCIAL SUPPORT IN HYPERTENSION PREVENTION PROGRAM AMONG MIDDLE-AGE MEN IN BANGKOK METROPOLITAN

APUSARIN MANO 5136391 PPH / M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: WONPEN KAEWPAN, Dr.P.H. (PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION), ARPAPORN POWWATTANA, Ph.D.(NURSING), PANAN PICHAYAPINYO, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

This study was a quasi-experimental research aiming to explore the effectiveness of the application of the protection motivation theory and social support in hypertension prevention among middle-aged men in Bangkok Metropolitan. The samples were 60 middle-aged men living in Sampantawong District, Bangkok, randomly selected based on the inclusion criteria that was divided into 30 men in the experimental group and 30 men in the comparison group. The study took a total of 8 weeks. The experimental group was provided with the hypertension prevention program, which included exercise and diet control comprising of a video presentation, lecture, learning from role models, demonstrations, skill practice, stimulations, and support from family members or relatives. The data were collected by using the questionnaires during the pre-experiment, post-experiment, and follow-up stages. The data analysis was made by a computer program, which included the mean and standard deviation. The comparison of the findings of the study was made by paired t-test, Independent t-test, and ANCOVA.

The findings of the study revealed that the experimental group had better perceived noxiousness, perceived probability, perceived self-efficacy, perceived response-efficacy, and hypertension preventive behaviors than pre-experiment (p -value $<.05$), and those in the comparison group both post-experiment and follow-up in the 8th week.

The results of this study suggest that in promoting hypertension preventive behaviors among middle-aged men should be recorded to perform hypertension preventive behaviors. It is also suggested to evaluate behaviors and hypertension prevention programs that emphasize diet control, promote exercise among middle-aged men, increase intention behaviors in order to promote hypertension preventive behaviors among middle-aged men.

KEY WORDS: HYPERTENSION / MIDDLE-AGED MEN /
THE PROTECTION MOTIVATION THEORY

217 pages